

KÕRGEMATE VÕI KESK-ERIÕPPEASUTUSTE PÄEVASTES OSAKONDADES (TEADUSKONDADES) ÕPPIMISE AJA ARVAMISEST ÜLDISE TÖÖSTAAŽI HULKA

H. Siigur

Rahanduse ja krediidi kateeder

NSV Liidu kõrgemate ja kesk-eriõppeasutuste päevastesse osakondadesse (teaduskondadesse) astujate hulgas suureneb nende kodanike arv, kes enne õppimaasumist on töötanud. Nad katkestavad ajutiselt töötamise kõrgema või kesk-erihariduse omandamiseks, et seejärel uuesti siirduda tööle juba spetsialistidena.

Töötajate stimuleerimiseks kõrgema või kesk-erihariduse omandamisele on õppijatele kehtestatud rida mitmesuguseid soodustusi, millest üheks on kõrgema või kesk-eriõppeasutuse päevases osakonnas (teaduskonnas) õppimise aja arvamine üldise tööstaaži hulka.

* *
*

Riiklike pensionide määramise ja väljamaksmise korra määrustiku § 109 p. «i» kohaselt¹ arvatakse õppimise aeg kõrgemate ja kesk-eriõppeasutuste päevastes osakondades üldise tööstaaži hulka. Oppeaega mittestatsionaarses või õhtuses (vahetustega töötavas) osakonnas üldise tööstaaži hulka ei arvata, sest kehtivate eeskirjade kohaselt võetakse kõrgemate ja kesk-eriõppeasutuste mittestatsionaarsetesse ja õhtustesse (vahetustega töötavatesse) osakondadesse õppima ainult neid, kes töötavad. Järelikult arvestatakse ka nende tööstaaži töökoha järgi. Sellepärast ei arvata mittestatsionaarses või õhtuses (vahetustega töötavas) osakonnas õppimise aega üldise tööstaaži hulka isegi siis, kui töötaja ajutiselt ei olnud õppimise ajal töösuhetes.

Päevaste osakondade õpilastel ja üliõpilastel arvatakse töö-

¹ G. Bachverk, P. Loogus, Riiklikud pensionid. Kommenteeritud väljaanne, Tallinn 1965, lk. 150.

staaži hulka ainult tegeliku õppimise aeg, mitte aga kogu õppeasutuse nimekirjas olemise aeg. Nii ei arvata tööstaaži hulka aega, mil õpilane või üliõpilane oli haiguspuhkusel (nn. akadeemilisel puhkusel) ja seetõttu ta tegelikult ei õppinud, kuigi teda ei kustutatud ka õpilaste või üliõpilaste nimekirjast.²

Meie arvates ei tule tööstaaži hulka arvata haiguspuhkusel (akadeemilisel puhkusel) olemise aega sel juhul, kui selle tõttu pikenes õpilase või üliõpilase üldine õppeaeg (kursuse kordamine). Kui aga haiguspuhkusel olek ei toonud kaasa õppeaja pikenedmist, tuleks haiguspuhkusel olemise aeg arvata tööstaaži hulka, nagu arvatakse tööstaaži hulka lühemaajaliste haigestumiste perioodid, õppeplaanis ettenähtud õppevaheajad (puhkused) jne.

Esimesele kursusele astujatel arvatakse õppeaeg üldise tööstaaži hulka alates õppeaasta algusest, või kui nende vastuvõtmine toimus erandina hiljem, siis tegelikult õppeasutusse astumise päevast arvates. Vanematele kursustele astujate osas hakatakse lugema üldist tööstaaži nende õppeasutusse astumise päevast arvates, mis üldreeglina ühtib õppeaasta algusega vastaval kursusel.

Õppeaeg arvatakse üldise tööstaaži hulka kuni õpilase või üliõpilase lahkumiseni õppeasutuse päevasest osakonnast või õppeasutuse lõpetamiseni.

Kehtiva seadusandluse kohaselt kuuluvad kõrgemate ja keskeriõppeasutuste päevaste osakondade lõpetajad tööle suunamisele vastavalt omandatud erialale.³ Ainult erandina antakse noorele spetsialistile õigus otsida endale töökoht oma äranägemisel.⁴

Tööle suunatavatele noortele spetsialistidele antakse enne tööleasumise algust ühekuuline puhkus, sõltumata sellest, millal neil oli õppeasutuses viimane õppevaheaeg (puhkus).⁵

Noorele spetsialistile, kes õppeasutuses õppimise ajal sai stipendiumi, makstakse selle puhkusaja eest toetust kuu stipendiumimäära ulatuses. Selle toetuse maksab välja kõrgem või keskeriõppeasutus spetsialisti tulevase töökohta, asutuse või ettevõtte arvel.

Noorele spetsialistile, kes õppimise ajal stipendiumi ei saanud, antakse küll puhkus, kuid toetust ühe kuu stipendiumimäära ulatuses ei maksta.

Neile noortele spetsialistidele, kellele antakse õigus ise endale töökoht otsida, pole puhkuse andmist ette nähtud.

Praktikas ollakse kindlalt seisukohal, et tööõiguslik suhe vas-

² G. Bachverk, P. Loogus. Riiklikud pensionid. Kommenteeritud väljaanne, Tallinn 1965, lk. 157, kom, § 34.

³ Ст. 8 положения о персональном распределении молодых специалистов, оканчивающих высшие и средние специальные учебные заведения. Утв. приказом Министра высшего и среднего специального образования СССР от 1 октября 1963 г. № 302 (Edaspidi Положение от 1 октября 1963 г.). Сборник законодательных актов о труде. Москва 1964, ст. 186.

⁴ Sealsamas, § 17.

⁵ Ст. 30 положения от 1 октября 1963.

tava ettevõtte või asutusega tekib noorel spetsialistil tegelikust tööleasumise momendist, mitte sellest momendist, mil ta lähetuskirja alusel peab asuma tööle vastavasse ettevõttesse, asutusse või organisatsiooni. Meie arvates on praktika seisukoht kõigiti õige.⁶ Järelikult tuleb noorele spetsialistile enne tööleasumist antav puhkus arvata üldise tööstaaži hulka õppeasutuse järgi sõltumata sellest, kas talle selle aja eest tasutakse või mitte.

Õppimise aeg kõrgemate või kesk-eriõppeasutuste päevastes osakondades arvatakse üldise tööstaaži hulka, mis annab õiguse invaliidisuspensiooni saamiseks või toitja kaotuse pensiooni määramiseks, sõltumata õpilase või üliõpilase töötamisest töölise või teenistujana enne õppeasutusse astumist. Vanaduspensiooni määramiseks vajaliku tööstaaži hulka arvatakse õppimise aeg nimetatud õppeasutuste päevastes osakondades vaid siis, kui õppimisele kõrgema või kesk-eriõppeasutuse päevases osakonnas eelnes töö töölisena, teenistujana, kooperatiivse töõndus- või invaliidide artelli liikmena või teenistus NSV Liidu Relvastatud Jõududes, partisánisalkades või riikliku julgeoleku ning ühiskondliku korra kaitse organites ja väeosades.⁷

Seadusandlus ei määra täpselt, mida tuleb mõista eelneva töötamise all enne kõrgemasse või kesk-eriõppeasutusse astumist, et õppimise aeg vastava õppeasutuse päevases osakonnas tuleks arvesse tööstaažina vanaduspensiooni määramisel.

Tuleb arvata, et õppimise aeg kõrgemas või kesk-eriõppeasutuses arvatakse vanaduspensiooni õigust andva staaži hulka siis, kui õppimaasumisele vahetult eelnes töötamine, s. o. kui töötaja on vabastatud töölt seoses õppimaasumisega kõrgemasse või kesk-eriõppeasutusse ja kui selle kohta on olemas vastav sissekanne tööraamatus. Vastava sissekande tööraamatusse saab administ-

⁶ Noor spetsialist peab ilmuma töökohale lähetuskirjas märgitud ajaks. Seetõttu tuleb tal kasutada sõiduks oma puhkusaega; sest sõiduaega puhkuse kasutamise kohta ja sealt tagasi töökohta ei arvata välja puhkusajast, kui see pole seaduses eraldi fikseeritud. Kehtiv seadusandlus aga ei näe ette, et noore spetsialisti sõiduaeg töökohta tuleks välja arvata talle enne tööleasumise algust antavast puhkusest. Pealegi on enne tööleasumise algust antav puhkus selles mõttes eriotstarbeline, et luua noorele spetsialistile võimalus oma elu korraldamiseks uues töökohas. Järelikult ei teki küsimust ka sõiduaaja arvamisest tööstaaži hulka.

Kuigi kehtiva seadusandluse kohaselt (riikliku sotsiaalkindlustuse toetuste määramise ja väljamaksmise korra määrustik § 102) noortele spetsialistidele, kes on suunatud tööle lähetuskirjaga pärast kõrgema või kesk-eriõppeasutuse lõpetamist, hakatakse maksta ajutise töövõimetuse ning rasedus- ja sünnitus-toetust alates päevast, mil nad lähetuskirja kohaselt pidid tööle ilmuma, ei tähenda see, et nende tööõiguslik suhe tekiks automaatselt alates lähetuskirjas märgitud tööleasumise päevast. Meie arvates on antud juhul tegemist ühe erijuhuga, kus seadusandlus lubab erandina maksta riikliku sotsiaalkindlustuse toetusi ka neile, kes ei ole veel tööõiguslikus suhtes.

⁷ NSV Liidu Ministrite Nõukogu 4. augusti 1956. a. määrusega nr. 1044 kinnitatud «Riiklike pensionide määramise ja väljamaksmise korra määrustik» § 109 lg. 2 p. «j» (edaspidi Riiklike pensionide määrustik).

ratsioon teha aga ainult siis, kui töötaja esitab tõendi enda vastuvõtmise kohta kõrgema või kesk-eriõppeasutuse päevasesse osakonda. Seejuures pole oluline, kas töötaja suunati õppima kõrgemasse või kesk-eriõppeasutusse ettevõtte või organisatsiooni poolt või astus ta sinna oma algatusel. Samuti tuleks õppimise aeg kõrgema või kesk-eriõppeasutuse päevases osakonnas arvata vanaduspensioni õigust andva staaži hulka siis, kui töötaja on vabastatud töölt muudel põhjustel või vabanenud NSV Liidu Relvastatud Jõudude koosseisust, kui õppeaasta alguseks või tegelikult õppetööle asumise momendiks ei olnud tal veel katkenud pidev tööstaaž. Näiteks töötaja asus õppima kõrgema õppeasutuse päevase osakonna esimesele kursusele alates 1. septembrist 1963. a., kuid töölt oli ta lahkunud omalt soovil alates 5. augustist 1963. a. Et siin õppimaasumise momendil töötaja pidev tööstaaž ei olnud veel katkenud, siis tuleb ka õppimise aeg kõrgemas õppeasutuses arvata vanaduspensioni õigust andva staaži hulka. Kui aga tema pidev tööstaaž on katkenud, näiteks seetõttu, et lahkus töölt omal soovil alates 15. maist 1963. a. või vallandati töölt põhjusel, millega kaasneb pideva tööstaaži automaatne katkemine, siis ei tule ka õppimise aega kõrgemas või kesk-eriõppeasutuses arvata vanaduspensioni õigust andva staaži hulka.

Eeltoodud seisukohale tuleks asuda sellepärast, et mitte kõigile kõrgemate ja kesk-eriõppeasutuste päevaste osakondade üliõpilastele ja õpilastele ei arvata õppimisaega vanaduspensioni õigust andva staaži hulka. Järelikult soodustus õppimisaja arvamise kohta vanaduspensioni õigust andva staaži hulka on kehtestatud selleks, et stimuleerida inimesi asuma õppima vahetult töö juurest. Kui asuda seisukohale, et õppimisaeg arvatakse vanaduspensioni õigust andva tööstaaži hulka sõltumata sellest, millal ta enne õppimaasumist töötas töölise või teenistujana, siis ei soodustaks see õppimaasumist vahetult töö juurest, vaid seda soodustab võiks kasutada ka näiteks keskkoolilõpetanu, kes kunagi õppevaheajal on 1—2 kuud töötanud töölise või teenistujana. Ilmselt oleks selline tõlgendus vastuolus seaduse mõttega.

Kehtiv seadusandlus ei määra kindlaks, kui kaua enne õppimaasumist kõrgemasse või kesk-eriõppeasutusse töötaja peab olema töötanud töölise või teenistujana, et õppimise aeg läheks vanaduspensioni õigust andva staaži hulka. Seadus ei püstita ka nõuet, et töötamine enne õppeasutusse astumist peaks toimuma alalise töölise või teenistujana, vaid see võib toimuda ka hooajatöolisena või ajutise töölise või teenistujana. Ainukeseks nõudeks, mida seadus püstitab, on see, et õppimaasumisele eelneks töö töölise või teenistujana.

Meie arvates oleks siiski otstarbekas kehtestada kindel nõue, kui palju peab olema kodanikul üldist tööstaaži, et tema õppimise aega kõrgema või kesk-eriõppeasutuse päevases osakonnas arvatakse vanaduspensioni õigust andva tööstaaži hulka.

Kui kõrgema või kesk-eriõppeasutuse üliõpilane või õpilane kooli administratsiooni loal töötab kõrvuti õppimisega päevases osakonnas töölise või teenistujana ja tema õppimise aega ei arvata vanaduspensioni õigust andva staaži hulka, siis arvatakse vanaduspensioni õigust andva staaži hulka tema töötamise aeg töölise või teenistujana.

NSV Liidu Ministrite Nõukogu 17. oktoobri 1964. a. määrusega nr 859 kinnitatud «Kolhoosiliikmetele pensionide määramise ja väljamaksmise korra määrustiku» § 50 kohaselt loetakse kolhoosnikutele pensionide määramiseks vajaliku staaži hulka ka kõik need perioodid, mis arvatakse staaži hulka pensionide määramisel riiklike pensionide seaduse järgi.⁸

Järelikult kolhoosnikutele invaliidsuspensiooni või surnud kolhoosniku ülalpidamisel olnud perekonnaliikmeile toitja kaotuse pensioni määramisel võetakse õppimise aeg kõrgema või kesk-eriõppeasutuse päevases osakonnas arvesse sõltumata sellest, kas kodanik enne õppimaasumist on töötanud kolhoosiliikmena, töölise või teenistujana. Kolhoosnikule vanaduspensioni määramiseks vajaliku staaži hulka arvatakse õppimise aeg kõrgema või kesk-eriõppeasutuse päevases osakonnas siis, kui õppimaasumisele eelnes töö töölise või teenistujana või kolhoosiliikmena.

Kehtiv seadusandlus ei võimalda kõrgema või kesk-eriõppeasutuse päevases osakonnas õppimise aega arvesse võtta tööliste ja teenistujate vanaduspensioni õigust andva staaži hulka siis, kui õppimise ajale eelnes töö kolhoosiliikmena, kuid pärast õppeasutuse lõpetamist noor spetsialist suunati tööle töölise või teenistujana. Ometi on meil tänapäeval küllalt palju tublisid kolhoosinoori, kes asuvad kõrgemate või kesk-eriõppeasutuste päevasesse osakondadesse õppima pärast mõneaastast töötamist kolhoosiliikmena. Meie arvates ei ole õige panna neid noori vähem soodsasse olukorda võrreldes nende noortega, kes ennem õppimaasumist töötasid tööliste või teenistujatena. Sellepärast oleks meie arvates vaja kehtivat seadusandlust muuta ning arvata õppimise aeg kõrgema või kesk-eriõppeasutuse päevases osakonnas tööliste ja teenistujate vanaduspensioni õigust andva staaži hulka ka siis, kui õppimaasumisele eelnes töötamine kolhoosiliikmena ja kui õppimisele vahetult järgnes töötamine töölise või teenistujana või teenistus NSV Liidu Relvastatud Jõududes.

* *
*

Rida küsimusi õppeaja arvamisest vanaduspensioni õigust andva staaži hulka tekib siis, kui kodanik astub kõrgema või kesk-

⁸ Kolhoosnikute pensionid ja toetused. Normatiivmaterjalide kogumik, Tallinn 1965, lk. 39.

eriõppeasutuse päevasesse osakonda, ilma et tal oleks eelnevalt tööstaaži, kuid hiljem ta töötab ja omandab tööstaaži.

Alates 1959. a. oli osa kõrgemate õppeasutuste ning kesk-eriõppeasutuste statsionaarsete osakondade üliõpilastest ja õpilastest kohustatud õppimise ajal töötama teatud aja ettevõtetes või organisatsioonides, kuhu neid suunas õppeasutus. Sel perioodil need üliõpilased või õpilased olid statsionaarsete (päevaste) osakondade üliõpilased ja õpilased, kuid võtsid õppetööst osa õhtuse õppetöö või kaugõppe vormis.⁹ Samuti toimub osal kõrgemate ja kesk-eriõppeasutuste üliõpilastel tootmispraktika ettevõttes, asutuses või organisatsioonis palgalisel töö- või ametikohal.

Nii töötamise ajal kui ka tootmispraktika perioodil palgalisel töö- või ametikohal on nimetatud üliõpilased ja õpilased ettevõtte, asutuse või organisatsiooniga tööõiguslikes suhetes. Seega nad on üheaegselt kõrgema või kesk-eriõppeasutuse üliõpilaseks või õpilaseks olemisega ka vastava ettevõtte, asutuse või organisatsiooni tööliseks või teenistujaks.

Ettevõtte, asutus või organisatsioon peab nende üliõpilaste või õpilaste tööraamatuid ja töötamise aeg (sealhulgas ka praktika-aeg palgalisel töö- või ametikohal) arvatakse neil nagu kõigil teistelgi töölistel ja teenistujatel vanaduspensionini õigust andva staaži hulka. Tekib küsimus, kas sellistel üliõpilastel ja õpilastel õppimise aeg päevases osakonnas pärast töötamist tuleb arvata vanaduspensionini õigust andva staaži hulka.

Õppeaja arvamine vanaduspensionini õigust andva staaži hulka on kehtestatud selleks, et ergutada õppimaasumisele neid kodanikke, kes juba töötavad. Sellepärast ei tule meie arvates arvata vanaduspensionini õigust andva staaži hulka õppeaega kõrgema või kesk-eriõppeasutuse päevases osakonnas pärast üliõpilase või õpilase töötamist õppeasutuse poolt määratud töökohal või pärast töötamist palgalisel töö- või ametikohal tootmispraktika raames.

Pealegi arvatakse kehtiva seadusandluse kohaselt õppimise aeg kõrgema või kesk-eriõppeasutuse päevases osakonnas vanaduspensionini õigust andva staaži hulka siis, kui töötamine eelnes õppimisele.¹⁰

Käsitletud juhtudel aga toimus töötamine paralleelselt õppimisega kõrgemas või kesk-eriõppeasutuses.

Analoogiliselt tuleks küsimus õppeaja arvamisest vanaduspensionini õigust andva staaži hulka lahendada ka nendel juhtudel, kui üliõpilane või õpilane töötab töölise või teenistujana õppetöö vahe-

⁹ Ст. 2 постановления Совета Министров СССР от 4 августа 1959 г. № 907 «О формах и сроках обучения в высших учебных заведениях и о производственной работе и практике студентов» СП СССР 1959, 16, 115; Ст. 2 постановления Совета Министров СССР от 4 августа 1959 г. № 908 «О формах и сроках обучения и об улучшении качества подготовки специалистов в средних специальных учебных заведениях» СП СССР 1959, 16, 116.

¹⁰ Riiklike pensionide määrustik § 109 lg. 2.

ajal või on õppeasutuse juhataja loal töötanud paralleelselt õppimisega päevases osakonnas.

Teisiti tuleks lahendada küsimus õppeaja arvamisesest vanaduspensioni õigust andva staaži hulka nendel juhtudel, kui kodanik astus ilma eelneva tööstaažita kõrgema või kesk-eriõppeasutuse päevasesse osakonda, lahkus sellest osakonnast ja asus tööle ning hiljem astus uuesti õppima päevasesse osakonda. Antud juhul tuleb õppimise aeg päevases osakonnas lugeda vanaduspensioni õigust andva staaži hulka, sest siin töötamine eelnes õppimaasumisele. Sellist seisukohta tuleks toetada ka sellepärast, et see ergutab teatud määral töötajat jätkama oma kvalifikatsiooni tõstmist. Kuid antud juhul läheb õppimisaeg pärast töötamist vanaduspensioni õigust andva staaži hulka vaid juhul, kui tal päevasesse osakonda tagasiastumise momendiks ei olnud katkenud pidev tööstaaž. Ka sellistel juhtudel ei püstita seadus mingit nõuet, kui kaua peab kodanik eelnevalt töötama.

Õppimisaja arvamisel vanaduspensioni õigust andva staaži hulka nende kodanike suhtes, kes asuvad õppima kõrgemate või kesk-eriõppeasutuste päevastes osakondades pärast sõjaväeteenistusest vabanemist, tuleb silmas pidada, et nende kodanike tööstaaži pidevus ei katke, kui nad hiljemalt kolme kuu jooksul pärast sõjaväeteenistusest vabanemist (alalisse elukohta sõitmise aega kaasa arvamata) asuvad tööle töölise või teenistujana.¹¹ Järelikult tuleks õppimisaeg kõrgemas või kesk-eriõppeasutuses arvata vanaduspensioni õigust andva staaži hulka vaid siis, kui teenistuja asub õppima hiljemalt kolme kuu jooksul pärast sõjaväeteenistusest vabanemist. Kui kodanik asub õppima kõrgemasse või kesk-eriõppeasutusse pärast kolme kuu möödumist sõjaväeteenistusest vabanemisest arvates, siis tuleks tal õppeaeg arvata vanaduspensioni õigust andva staaži hulka vaid siis, kui ta vahepeal on töötanud töölise või teenistujana ja tal õppimaasumise momendiks pidev tööstaaž ei ole katkenud. Sama nõue kehtib ka nende kodanike suhtes, kes asuvad sõjaväeteenistusse õppimise perioodil kõrgema või kesk-eriõppeasutuse päevases osakonnas ja, vabanenud sõjaväeteenistusest, asuvad jätkama oma õpinguid. Õppimisaja arvamisel vanaduspensioni õigust andva staaži hulka ei ole oluline, kas kodanik vabanes NSV Liidu Relvastatud Jõududest teenistusaja möödumise tõttu või mõnel muul põhjusel.

Antud toimetusse septembris 1965. a.

¹¹ UAKN-i Presiidiumi 5. veebruari 1955. a. otsusega kinnitatud «Riikliku sotsiaalkindlustuse toetuste määramise ja väljamaksmise korra määrustik» § 131.

О ЗАЧИСЛЕНИИ В ОБЩИЙ ТРУДОВОЙ СТАЖ ВРЕМЕНИ ОБУЧЕНИЯ НА ДНЕВНЫХ ОТДЕЛЕНИЯХ (ФАКУЛЬТЕТАХ) ВЫСШИХ ИЛИ СРЕДНИХ СПЕЦИАЛЬНЫХ УЧЕБНЫХ ЗАВЕДЕНИЙ

Х. Сийгур

Р е з ю м е

Одной из льгот, установленных советским законодательством для лиц, поступающих на дневные отделения (факультеты) высших и средних специальных учебных заведений, является зачисление в общий трудовой стаж времени обучения на названных отделениях (факультетах).

В статье показывается, что в общий трудовой стаж зачисляется время фактического обучения на дневных отделениях (факультетах) высших и средних специальных учебных заведений. Выражается мнение, что время месячного отпуска, предоставляемого после окончания учебного заведения выпускникам, направляемым на работу по персональному распределению молодых специалистов, следует зачислять в общий трудовой стаж.

Автор рассматривает вопросы зачисления времени обучения в общий трудовой стаж для назначения пенсии по инвалидности, при потере кормильца и по старости. Время обучения в высших и средних специальных учебных заведениях зачисляется в общий трудовой стаж для назначения пенсии по инвалидности и при потере кормильца независимо от того, работал ли гражданин перед поступлением в учебное заведение рабочим или служащим. Время обучения на дневных отделениях учебных заведений зачисляется в трудовой стаж для назначения пенсии по старости только в том случае, если до обучения данное лицо работало в качестве рабочего или служащего.

Выражается мнение, что время обучения зачисляется в трудовой стаж для назначения пенсии по старости только в том случае, если рабочий или служащий прекращал трудовые правоотношения в связи с поступлением в учебное заведение или был уволен по другим причинам при условии, что в момент начала учебного года или фактического поступления на учебу его непрерывный стаж не был прерван.

Так как действующее законодательство не устанавливает срока, в течение которого гражданин перед поступлением в учебное заведение должен работать рабочим или служащим, чтобы время обучения в учебном заведении зачислялось в трудовой стаж для назначения пенсии по старости, то автор выдвигает предложение установить такой срок.

В статье рассматриваются вопросы зачисления в трудовой стаж времени обучения на дневных отделениях (факультетах)

высших или средних учебных заведений также в случаях, когда гражданин не имел стажа работы, но параллельно с обучением работал в качестве рабочего или служащего или ушел из учебного заведения и затем снова поступил в учебное заведение, проработав промежуточное время рабочим или служащим.

Автор выражает мнение, что работа рабочим или служащим параллельно с обучением на дневных отделениях (факультетах) учебных заведений не дает основания зачислять время обучения (следующее за такой работой) в трудовой стаж, дающий право на пенсию по старости.

Если гражданин поступает на старшие курсы дневного отделения учебного заведения, то фактическое время обучения зачисляется в трудовой стаж, дающий право на пенсию по старости в тех случаях, если он был уволен с места работы в связи с поступлением в учебное заведение или по другим причинам, но в момент его фактического поступления в учебное заведение его непрерывный трудовой стаж не был прерван.

Автор предлагает зачислять время обучения в трудовой стаж, дающий рабочим или служащим право на пенсию по старости, и в том случае, если перед поступлением в учебное заведение гражданин работал членом колхоза, а после обучения его направили на работу рабочим или служащим или призвали в Вооруженные силы СССР

ÜBER DIE EINRECHNUNG DER AN DER TAGESSTUDIUMSABTEILUNG ODER -FAKULTÄT EINER HOCH- ODER FACHSCHULE VERBRACHTEN STUDIENZEIT IN DIE ALLGEMEINE DAUER DER BERUFSTÄTIGKEIT

H. Siigur

Zusammenfassung

In dem vorliegenden Aufsatz wird die Frage erörtert, unter welchen Voraussetzungen die an der Tagesstudiumsabteilung oder -fakultät einer Hoch- oder Fachschule verbrachte Studienzeit in die für die Gewährung einer Alters-, Invaliden- oder Hinterbliebenenrente erforderliche allgemeine Dauer der Berufstätigkeit eingerechnet wird.

Es wird bewiesen, daß gemäß dem geltenden Gesetze die an der Tagesstudiumsabteilung oder -fakultät einer Hoch- oder Fachschule tatsächlich verbrachte Studienzeit in die für die Gewährung einer Invaliden- oder Hinterbliebenenrente erforderliche allgemeine Dauer der Berufstätigkeit eingerechnet wird, unge-

achtet dessen, ob die Person vor ihrem Eintritt in die Lehranstalt als Arbeiter oder Angestellter beruflich tätig war oder nicht war. In die Dauer der für die Gewährung einer Altersrente erforderlichen Berufstätigkeit wird die an der Tagesstudiumsabteilung oder -fakultät verbrachte Studienzeit nur dann eingerechnet, wenn die Person vor dem Eintritt in die Lehranstalt als Arbeiter oder Angestellter gearbeitet hat. Der Verfasser vertritt den Standpunkt, daß die an der Tagesstudiumsabteilung oder -fakultät verbrachte Studienzeit in die für die Gewährung einer Altersrente erforderliche Dauer der Berufstätigkeit in dem Falle eingerechnet wird, wenn das Arbeitsverhältnis wegen des Eintritts des Werkstätigen in eine Lehranstalt oder aus anderen Gründen gelöst worden ist, jedoch unter der Voraussetzung, daß zu dem Zeitpunkt, wenn die Person das Studium tatsächlich aufnimmt, die kontinuierliche Dauer ihrer Berufstätigkeit nicht unterbrochen ist.

Ferner werden im Aufsatz folgende Fragen behandelt: die Einrechnung des im Zusammenhang mit der Absolvierung einer Tagesstudiumsabteilung oder -fakultät zu bewilligenden einmonatigen Urlaubs in die für die Gewährung einer Rente erforderliche Dauer der Berufstätigkeit, die Ausübung einer beruflichen Betätigung gleichzeitig mit dem Studium an einer Tagesstudiumsabteilung oder -fakultät, die Einrechnung der Studienzeit, die auf diese Betätigung gefolgt ist, in die allgemeine Dauer der Berufstätigkeit, sowie die Einrechnung der Studienzeit in die für die Gewährung einer Rente erforderliche Dauer der Berufstätigkeit in dem Falle, wenn die Person vor dem Eintritt in die Lehranstalt als Mitglied eines Kolchos gearbeitet hat und nach der Absolvierung der Lehranstalt ihr angewiesen worden ist, in der Eigenschaft eines Arbeiters oder Angestellten beruflich tätig zu sein.